

07-04-2021

§ 16a miljøgodkendelse

af kvægbruget
Damgaard
Sevelvej 85, 7830 Vinderup

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Kulturen til forskel

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET	2
VÆR OPMÆRKSOM PÅ	3
SAGSRESUMÉ	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	5
MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE	6
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	7
BASISOPLYSNINGER	7
INDRETNING OG DRIFT	7
ANLÆG OG BYGNINGER	7
BAT - BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNOLOGI	8
LUGT	8
ØVRIGE GENER	8
FØLGEVIRKNINGER	9
KLIMA OG RESSOURCER	10
BEGRUNDELSE FOR DE FASTSATTE VILKÅR	11
BASISOPLYSNINGER	11
INDRETNING OG DRIFT	11
ANLÆG OG BYGNINGER	11
BAT	13
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	14
AMMONIAK	15
LUGT	21
ØVRIGE GENER	22
FØLGEVIRKNINGER	26
KLIMA OG RESSOURCER	27
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	29
KLAGEVEJLEDNING	29
OFFENTLIGGØRELSE	29
BILAG	31
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED.....	31
BILAG 2 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	32
BILAG 3 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	33
BILAG 4 – DRIFTSJOURNAL.....	34
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	35

Stamblad for husdyrbruget

Meddelelsesdato	07-04-2021
Husdyrbrugets adresse	Sevelvej 85, 7830 Vinderup
Ejendomsnummer	661-00185904
Matrikel	13a Sevel By, Sevel
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Søren Hansen
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	29872090 / 1012631096 / 57194
Husdyrbrugets ejer	Søren Hansen
Husdyrbrugets telefonnumre	40576877
Husdyrbrugets e-mail	ahs1980sol.dk
Ansøgningens skemanummer i husdyrgodkendelse.dk	224019
Husdyrbrugets konsulent	Karen V. Thomasen, Sagro I/S, email kvt@sagro.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Teknik og Miljø Kirkestræde 11, 7500 Holstebro husdyrbrug@holstebro.dk Tlf. 96117563
Sagsnummer	09.17.19-P19-33-20

Sagstype	§ 16a miljøgodkendelse.
Lovhjemmel	Husdyrbruget får en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH ₃ -N pr år og er derfor omfattet af § 16a i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. ¹

¹ Lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Vær opmærksom på

Udnyttelse	<p>Afgørelsen om miljøgodkendelse skal udnyttes inden for 6 år fra tilladelsesdato.</p> <p>Miljøgodkendelsen betragtes som værende udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Vilklårene vil være gældende fra meddelelsesdato.</p>
Kontinuitetsbrud	Husdyrbruget er omfattet af reglerne om kontinuitetsbrud.
Retsbeskyttelse	I 8 år efter offentliggørelse er afgørelsen om miljøgodkendelse omfattet af retsbeskyttelse.
Hvis godkendelsen ikke udnyttes	Hvis godkendelsen ikke udnyttes gælder produktionstilladelsen fastsat i afgørelse om §16b, af 04-06-2020.
Samdrift	Husdyrbruget er et selvstændigt husdyrbrug uden forureningsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (samdrift).
Andre love og tilladelser	<p>Denne miljøgodkendelse omfatter ikke andre tilladelser.</p> <p>Miljøgodkendelsen omfatter etablering af motionsplads mellem staldbygningerne. Etableringen er ikke omfattet af krav om byggetilladelse, men du skal stadig orientere kommunen om det ønskede byggeri for at byggeriet føres ind i BBR registeret. Det kan du gøre på bbr@holstebro.dk.</p> <p>Nye, eller ændret tilledning/dimensionering af eksisterende, udsprinklingsanlæg skal anmeldes særskilt til Holstebro kommune og dimensioneres iht. Landbrugets byggeblad.</p>
Samtidig i afgørelser	Der er ikke søgt om andre tilladelser eller godkendelser, afledt af Miljøbeskyttelsesloven, i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse.

Sagsresumé

Hvad drejer sagen sig om

Ansøgningen omfatter et motionsareal 407 m², på husdyrbruget på Sevelvej 85, 7830 Vinderup. Holstebro Kommune har modtaget ansøgningen den 18-12-2020.

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været særligt fokus på:

- beredskabsplanen

Læsevejledning

Miljøgodkendelsen indeholder en vurdering af miljøpåvirkningerne, relevante kortbilag og miljøkonsekvensrapporten. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omboende og miljøet i bred forstand, herunder blandt andet natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af ansøgers rådgiver, og fremgår af bilag 10. Ikke teknisk resumé fra miljøkonsekvensrapporten er indsat herunder, således at læseren kan få et indblik i projektet og dets konsekvenser for omboende, forbipasserende, natur og miljø. En mere teknisk udførlig gennemgang af projektet fås ved at læse miljøkonsekvensrapporten og kommunens vurderinger, herunder de fastsatte vilkår.

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved udvidelsen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen 224019 og (med nyeste værdier for ammoniakemission) baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af afsnittet 'Begrundelse for de fastsatte vilkår'.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelsen med tilhørende vilkår er givet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten, det digitale ansøgningsskema samt yderligere supplerende materiale.

Offentliggørelse

Ansøgningen har været annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside i perioden fra den 21-12-2020 til den 11-01-2021. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 02-03-2021 til den 01-04-2021.

Ikke-teknisk resumé

Ejendommen Sevelvej 85, 7830 Vinderup er en økologisk malkekvægbedrift med hovedsageligt køer og småkalve. Kvier opstaldes på anden ejendom indtil kælvning. Ejendommen fik en ny §16b miljøtilladelse i foråret 2020.

Denne ansøgning omhandler alene en etablering af et udeareal på 407 m² imellem de to eksisterende stalde. Pladsen skal anvendes som motionsareal for dyrene til gavn for dyrevelfærden.

Der skal således ikke bygges nye stalde, opbevaringsanlæg m.m.
Krav i forhold til ammoniakdeposition på natur samt lugtgenekrav til naboer er overholdt.

Der forventes ikke stigninger i støv, støj og fluer.
BAT-krav er overholdt.

Der er ingen ændringer i forhold til det landskabelige, da den nye plads ikke er synlig for naboer og trafikanter.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, meddeler Holstebro Kommune hermed miljøgodkendelse til det ansøgte produktionsareal på i alt 3.289 m², på husdyrbruget matr. nr. 13a Sevel By, Sevel , beliggende Sevelvej 85, 7830 Vinderup.

Holstebro Kommune har gennemgået ansøgningen og anser oplysningskravet vedrørende miljøkonsekvensrapporten for opfyldt, idet den indeholder en beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:

- 1)
 - a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
 - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Holstebro Kommune vurderer, at:

- Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af husdyrgodkendelse.dk
- Punkt 1d er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, før ændringen er anmeldt eller godkendt af Holstebro Kommune.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet. Sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

På Holstebro Kommunes vegne

Sidsel Nyborg
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Basisoplysninger

Dokumentation

1. Ved udnyttelse af nærværende § 16a miljøgodkendelse ophæves miljøtilladelse af 04-06-2020 meddelt i henhold til § 16b i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.
2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i miljøgodkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne miljøgodkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne miljøgodkendelsens vilkår. Opgørelse af f.eks.:
 - produktionsarealets størrelse
 - affaldsregistrering og -bortskaffelse
 - driftsjournaler (jf. bilag 4)skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation for de seneste fem år.

Samlet udnyttelse af godkendelse

4. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Ansøger og ejerforhold

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter, at ændringen har fundet sted.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

6. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning skal være i overensstemmelse med følgende skema:

Staldanlæg	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Kostald	Malkekøer	Malkekøer, kvier og stude. Senge-stald med fast gulv	30
	Alle kvæg	Malkekøer, kvier og stude. Senge-stald med spalter (kanal, linespil)	1.300
		Alle kvæg; Dybstrøelse	75
Goldkostald, kalve mm.	Malkekøer	Malkekøer, kvier og stude. Senge-stald med spalter	750
	Alle kvæg	(kanal, bagskyl eller ringkanal)	
		Alle kvæg; Dybstrøelse	400
Alle kvæg; Dybstrøelse	300		
Mellemgang	Malkekøer	Malkekøer, kvier og stude. Senge-stald med fast gulv	27
Udeareal	Malkekøer	Malkekøer, kvier og stude. Senge-stald med fast gulv	407
I alt			3.289

Anlæg og bygninger

Opbevaring af husdyrgødning

7. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 4.

8. Der må ikke placeres markstakke med komposteret dybstrøelse på lavbundsarealer.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

9. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skrånner mod vandløb og søer. Markstakke må ikke placeres på lavbundsarealer.
10. Der skal føres journal over placering af ensilagemarkstakke på kort. Ensilagemarkstakke skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år.
11. Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder boringer til markvanding	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	100 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares som anden ensilage eller som husdyrgødning.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller -siloeer skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

BAT - Bedste Tilgængelige Teknologi

12. Staldene og udesarealet skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldanlæg	Staldsystem	Miljøteknologi/kommentar
Kostald	Sengestald med spalter	Ingen
	Sengestald med fast gulv	Ingen
	Dybstrøelse	Ingen
Goldkostald	Sengestald med spalter	Ingen
	Dybstrøelse	Ingen
Mellemgang	Fast gulv	Ingen
Udeareal	Fast gulv	Ingen

*Mellemgangen er et gangareal mellem de to stalde, hvor dyrene går frem og tilbage i forbindelse med malkning. Arealet er fast bund, rengøres ikke. Staldtypen er misvisende, men der er ingen andre gulvtyper i IT-systemet, som passer til gangarealets gulv og derfor er der valgt den type, som er tættest på.

13. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåttens altid er tør i overfladen.

Lugt

Rengøring af staldanlæg og udeareal

14. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.
15. Udearealet skal til stadighed holdes rent og fri for gødning.

Øvrige gener

Handleplaner ved uforudsete gener

16. Hvis Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, flue-, støv-, og/eller lysgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og efterviser at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

17. Transport til og fra husdyrbruget skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

Støj

18. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter, målt udendørs, må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

	Mandag – fredag kl. 07-18 (8 timer)	Mandag – fredag kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-07 (maks. værdi)
	Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-22 (4 timer)		
		Søn- og helligdag kl. 07-22 (8 timer)		
dB(A)	55	45	40	55

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes, og om at driftstiden for de forskellige støjklender kan reguleres. Jf. desuden vilkår om handleplaner.

Restvand og spildevand

19. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

Fluegener

20. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Retningslinier for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr).

Følgevirksomheder

Driftsforstyrrelser eller uheld

21. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og den skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret minimum 1 gang årligt.
22. Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.
23. Beredskabsplanen skal kunne udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed ved uheld, forurening, brand ol.

Miljø- og ressourcestyring

24. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
25. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.
26. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
 - Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
 - Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
 - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
 - Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
 - Affaldsreducerende tiltag.
27. Senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse skal hele husdyrbruget være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontrolrapport skal fremsendes til Holstebro Kommune. Herefter skal energigennemgangen foretages minimum hvert 5. år.

Ved ophør

28. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Begrundelse for de fastsatte vilkår

Nedenfor har Holstebro Kommune i nogle tilfælde suppleret enkelte afsnit med yderligere vurderinger blandt andet i forbindelse med fastsættelse af vilkår. Begrundelser for vilkår vil også fremgå af nedenstående. Hvor vilkårene er stillet som fastholdelsesvilkår, eller hvor vilkårene er selvforklarende, vil vilkårene ikke være yderligere begrundede.

Basisoplysninger

Dokumentation, ansøger og ejerforhold

Der er stillet vilkår om, at den eksisterende produktionstilladelse bortfalder, når denne miljøgodkendelse tages i brug. Såfremt denne miljøgodkendelse ikke er taget i brug indenfor udnyttelsesfristen på 6 år, vil den eksisterende produktionstilladelse fortsat være gældende.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget bliver etableret og drevet, som det er beskrevet i ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten, samt at husdyrbruget skal kunne dokumentere, at vilkårene i denne godkendelse er overholdt.

For at Holstebro Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage. For at sikre, at vilkårene i denne godkendelse overholdes, har den drifts- og miljøansvarlige pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om vilkårene for den del af driften, som de arbejder med.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

Godkendelsen er meddelt på baggrund af en række beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk samt på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne foretaget i miljøkonsekvensrapporten. For at sikre, at husdyrbruget ikke har en væsentlig miljømæssig effekt på omgivelserne, er der stillet vilkår om, at husdyrbruget drives som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, der er angivet i ansøgningen.

Holstebro Kommune har ikke taget stilling til om der kan ske en delvis udnyttelse af projektet. Derfor er denne miljøgodkendelse en samlet godkendelse, hvor miljøteknologi skal implementeres og nye stalde skal bygges for, at sikre overholdelse af beskyttelsesniveauerne.

Vilkår 6 og 12 skal sikre, at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, dyretyper og teknologier, der er angivet som ansøgt, og som beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er foretaget på baggrund af.

Anlæg og bygninger

Husdyrbrugets anlæg og bygninger

I forbindelse med miljøgodkendelsen etableres en nyt udeareal på 407 m² mellem de eksisterende kvægstalde.

Udearealet indgår i det samlede ansøgte produktionsareal og er ansøgt med fast gulv. Etableringen af motionsarealet kræver ikke byggetilladelse, men skal anmeldes til BBR.

Der stilles vilkår til, at udearealet til stadighed skal holdes rent for gødning i de perioder, hvor dyrene opholder sig på arealet. I græsningssæsonen, hvor dyrene mest opholder sig på græsarealerne, vurderer Holstebro Kommune, at den meste gødning fra køerne afsættes i marken og daglig rengøring undlades.

Opbevaring af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 8.399 m³ gylle samt 1.306 m³ gylle fra husdyrbruget på Svenstrupvej 5, svarende til en opsamlet mængde på 9.705 m³.

I nedenstående skema angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 2. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Beholderkontrol	Kapacitet (m ³)
Gyllebeholder	1991	2016	1.440
Gyllebeholder I	1999	2018	1.840
3 gyllebeholdere på Svenstrupvej 5	1973/1993/2000	2019	2.800
Samlet opbevaringskapacitet			6.080

Ifølge ansøgningsmaterialet giver disse opbevaringsanlæg kun en kapacitet på 7,5 måned. Da der er tale om dyr, som er udegående i sommerhalvåret, er det vurderet at der er kapacitet nok på husdyrbruget.

Der stilles derfor ikke vilkår til opbevaringskapaciteten.

Fast husdyrgødning

Der produceres dybstrøelse svarende til 554 ton, som opbevares enten på møddingsplads eller i markstak. Deraf er 132 ton kalvemøg, som ikke er komposteret dybstrøelse og derfor ikke må opbevares i markstak, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

For at sikre mod udsivning til vandmiljøet er der stillet vilkår om, at dybstrøelse ikke må placeres på lavbundsarealer.

Fast gødning, foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen for opbevaring af kompost i markstakke. Der stilles vilkår om, at dette skal opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller udbringes direkte på udbringningsarealer i overensstemmelse med gældende regler.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

I miljøkonsekvensrapporten, under BAT for fodringsstrategi, er det beskrevet, at ensilage opbevares i plansiloer med opsamling af overfladevand.

Erfaringsmæssigt kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

Oplag af ensilage i markstak kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jf. BREF-dokumentet er det BAT at placere eksempelvis kompostmarkstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til natur og vandmiljø reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne sammenhæng er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. Der stilles derfor vilkår om, at ensilage oplagt i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år. Herudover stilles vilkår om, at der skal føres en journal over placering af ensilagestakkene på kort. Kortet skal opbevares i 5 år.

For at sikre vandmiljø mod forureningsrisiko ved håndtering og opbevaring af ensilage, er der stillet vilkår om, at ensilage ikke må placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Ligeledes må ensilage ikke placeres på lavbundsarealer. Desuden stilles vilkår om, at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og opbevares som fast husdyrgødning. Endvidere stilles vilkår om, at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

I forbindelse med ensilering, etablering af ensilagemarkstakke og efterfølgende foderafhentning og eventuel foderblanding, kan der desuden forekomme lugt- og støjgener, hvilket kan være til gene for omboende. For at sikre omboende mod støj- og lugtgener fra ensilagemarkstakke og håndtering af ensilage, er der stillet vilkår om, at ensilagestakke skal overholde en afstand på 100 meter til nabobeboelse.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 16a i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst mulig udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget, med de fastsatte vilkår, lever op til BAT for placering af disse.

BAT

Ved miljøgodkendelse og tilladelse af husdyrbrug skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden, i forbindelse med godkendelsen, foretage en vurdering af, om husdyrbruget anvender teknologi, der svarer til "Bedste Tilgængelige Teknik" - BAT.

Bedste tilgængelige teknik for en række områder er beskrevet i EU's BAT notat (BREF-dokumentet) for svin og fjerkræ. Miljøstyrelsen har derudover fastlagt en række vejledende emissionsniveauer for ammoniak, som vurderes at kunne opnås ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

BAT-kravet ift. husdyrbrugets ammoniakemission skal være overholdt, og der skal være en beskrivelse af hvilken teknologi, der anvendes for at overholde kravet. BAT-kravet til ammoniakemissionen er for husdyrbrug formuleret som en emissionsfaktor pr. produktionsarealenhed, og er denne overholdt ved brug af en bestemt teknologi, beskrives denne teknologi.

Det er således tilstrækkeligt for ansøger at nævne andre valgmuligheder, der kunne være og begrunde fravalget af disse. Der er ikke i husdyrbruglovgivningen krav om at komme længere ned end det BAT-niveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Bedste tilgængelige teknik vurderes ud fra tilgængelighed, driftsstabilitet, proportionalitet og omkostningseffektivitet. Dette betyder bl.a., at teknologien maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 100 kr. pr. kg sparet N for, at Holstebro Kommune vurderer teknologien som omkostningseffektiv.

BAT-teknologi

Der stilles vilkår om, at staldene/motionsarealet skal etableres og drives med de indretninger, staldsystemer og miljøteknologier, der er ansøgt om, for at sikre, at husdyrbrugets ammoniakemission reduceres til et niveau, der svarer til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Der stilles vilkår om, at der i alle dybstrøelsesafsnit skal strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, da det reducerer ammoniakfordampningen. Hvis der strøs tilstrækkelige mængder materiale for at sikre, at overfladen altid er tør, betragtes dybstrøelse som BAT.

Samlet vurdering

BAT niveau er opnået gennem følgende virkemidler:

- Fast gulv på motionsarealet.
- Stalde med BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til Husdyrbrugloven, Miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund er der stillet fastholdelsesvilkår for de valgte BAT-teknologier.

BAT-emissionsgrænseværdier for ammoniak

Ansøger har principielt frit teknologivalg, men ansøger skal godtgøre, at valget af teknologier sikrer en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT niveau.

Af BAT beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier.

BAT - niveauet er fastsat i en tidligere §16b miljøtilladelse fra 2020. Husdyrbruget drives økologisk, og BAT-kravet er fastlagt herefter, da emissionsfaktorer for staldsystemerne er højere for økologiske husdyrbrug.

Den ansøgte totale udledning er 4.160 kg NH₃-N/år og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 4.160 kg NH₃-N /år. Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Husdyrbrugets beliggenhed

Lokalisering og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger cirka 0,7 km nordvest for Sevel byzone og ca. 6 km østsydøst for Vinderup byzone. Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1. Planmæssige forhold fremgår af bilag 2.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget opfylder afstandskravene Husdyrbrugloven, jf. §6, 7 og 8, da miljøgodkendelsen udelukkende omfatter eksisterende stalde og et udeareal mellem staldene.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Karakterområdets landskab er et sammensat, småbakket landbrugslandskab med spredt bebyggelse, mindre kratbevoksninger, plantager og en del tekniske anlæg i form af bl.a. højspændingsledninger og vindmøller.

Landskabet er overvejende i middel skala, men på grund af de meget sammensatte strukturer opleves landskabets skala nogle steder mindre. Bebyggelsesstrukturen i området tegnes af en del mellemstore landbrugsejendomme, der ligger spredt ud over marker og langs veje uden noget gentagende mønster.

Det højtliggende terræn betyder, at der fra flere punkter i landskabet er langstrakte udsigter over de lavtliggende landskaber mod nordøst og syd. Langs bakkestrøgene (randmorænerne) mellem Ryde og Sevel rejser landskabet sig helt op til 89 meter over havet.

Anlæggets placering i landskabet

Husdyrbruget på Sevelvej 85 ligger mellem Sevel og Vinderup. Husdyrbruget ligger i et område med flere landbrug. Området omkring husdyrbruget er meget åbent og kun brudt op af enkelte læhegn. Terrænet er let skrånende mod øst.

Udpegninger og beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for bygge- og beskyttelseslinjer, bevaringsværdigt landskab, kystnærhedszonen samt værdifulde kulturmiljøer (se bilag x).

Udstrækning af ikke fredede fortidsminder

Der er registreret ikke fredede fortidsminder i nærheden af husdyrbruget. Dybdepløjning på arealerne frarådes derfor. Findes der fortidsminder på arealerne er disse omfattet af Museumslovens § 27, stk. 2, der påbyder standsning af jordarbejde samt anmeldelse af fortidsmindefund til Holstebro Museum, der er nærmeste kulturhistoriske museum med arkæologisk ansvarsområde.

Samlet vurdering

Det er Holstebro Kommunes vurdering at ændringen på husdyrbruget ikke vil påvirke oplevelsen af landskabet, idet ændringen sker inde imellem bygningerne.

Ammoniak

Husdyrproduktioner giver anledning til fordampning af ammoniak, som kan påvirke specielt de kvælstoffølsomme naturtyper omkring husdyrbruget. Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er der krav til husdyrbrugets tilladte ammoniakpåvirkning af nærliggende naturarealer. Naturarealer er opdelt i tre kategorier i forhold til hvor følsomme de er over for ammoniak.

Tabel 1: Oversigt over kategorier af natur og beskyttelsesniveau.

Kategori af natur	Tilladt deposition
Kategori 1 (indenfor Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none"> • ammoniakfølsomme habitatnaturtyper • § 3 beskyttede heder • § 3 beskyttede overdrev 	Maks. totaldeposition, afhængigt af antal husdyrbrug i nærheden (kumulation) 0,2 - 0,7 kg N/ha/år
Kategori 2 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none"> • § 3 beskyttede heder > 10 ha • § 3 beskyttede overdrev > 2,5 ha • højmoser og lobeliesøer 	Maks. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none"> • § 3 beskyttede heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove 	Maks. merdeposition ≤ 1,0 kg N/ha/år

Kravet til totaldepositionen for kategori 1-natur og for kategori 2-natur er et krav til den maksimale totaldeposition, dvs. den ammoniakdeposition, som stammer fra alle husdyrbrugets stalde og lagre - både det, der vil komme fra det ansøgte, og det, der allerede kommer fra den eksisterende drift. Hvilket krav til den maksimale totaldeposition, der skal stilles for kategori 1-natur, afhænger af det antal husdyrbrug, der er i nærheden af området (såkaldt kumulation). Jo flere husdyrbrug i nærheden, jo skærpede krav til den maksimale totaldeposition stilles.

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1-natur og kategori 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret vurdering kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at blive på 4.160 kg NH₃-N /år, hvilket er en meremission på 683 kg NH₃-N /år i forhold til nudrift og 1.222 kg NH₃-N /år i forhold til 8-års drift.

Samlet ammoniakdeposition siden 2012

For at vurdere om den samlede merdeposition af ammoniak, fra driften i 2012 (8 år siden) til og med den ansøgte udvidelse, har en negativ virkning på omkringliggende naturområder, er der lavet beregninger i 19 naturområder i [Husdyrgodkendelse.dk](#). Beregningerne tager udgangspunkt i den produktion som var aktuel for 8 år siden.

Figur 1: Beregninger af ammoniakdeposition på omkringliggende naturområder.

Oversigt af naturpunkter ? ⓘ

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift:	Nudrift:	
Kontrol ny kat 2 overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kontrol (lille) Ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	1	Bn	0,1	0,1	0,9
Kontrol ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	1	Bn	0,1	0,1	0,5
Kontrol § 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kontrol kat. 3 gammel skovbund	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kontrol kat. 3 skov tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kontrol kat. 3 hede	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kontrol kat. 1 skovbevokset tørvemose	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Pot. ammoniakfølsom skov på gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,3
Overdrev sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1

Overdrev nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2
Mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Mose syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kategori 2 natur	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Habitatnatur V	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Habitatnatur IV	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Habitatnatur III	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,1
Habitatnatur II	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Habitatnatur I	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,1

Overzicht af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kontrol ny kat 2 overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kontrol (lille) Ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	1	Bn	0,1	0,1	0,9
Kontrol ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	1	Bn	0,1	0,1	0,5
Kontrol § 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kontrol kat. 3 gammel skovbund	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kontrol kat. 3 skov tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kontrol kat. 3 hede	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kontrol kat. 1 skovbevokset tørvemose	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Pot. ammoniakfølsom skov på gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,3
Overdrev sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Der ligger ikke andre husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N/år inden for en afstand af 200 m af naturpunktet og det ansøgte husdyrbrug.

Holstebro Kommune vurderer, at totaldepositionen fra det ansøgte husdyrbrug maksimalt må være 0,7 kg N/ha/år. Den beregnede totaldeposition er beregnet til 0,0-0,1 kg N/ha/år, og er dermed overholdt.

Afstanden til det nærmeste Natura 2000-område er ca. 1,7 kilometer til EF-Habitatområde nr. 41, Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø, og lidt længere til EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 29, Flyndersø og Skallesø.

De nærmest liggende naturområder, der er kortlagt indenfor habitatområdet, er nogle små moseområder med kortlagt elle- og askesump ved Hellesø ca. 1,7 – 2,5 kilometer øst for husdyrbruget.

Beregninger viser her en kvælstofdeposition på 0,1 kg N/ha/år fra det samlede husdyrbrug efter udvidelsen.

Reglerne for kategori 1 natur er således overholdt, og Holstebro Kommune venter ingen eller kun en meget begrænset negativ effekt af kvælstofemissionen fra husdyrbruget på de nærmest liggende Natura 2000-områder.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Nord for husdyrbruget, i en afstand af ca. 2 kilometer fra bygningerne, er registreret et ca. 3 ha stort overdrevsareal (se punkt kontrol ny kat. 2 overdrev), som dermed er det nærmest liggende naturareal, der er omfattet af reglerne for kategori 2 natur.

Der er tale om fine og relativt artsrige, sure overdrev med en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år, som med en baggrundsbelastning omkring 14 kg N/ha/år kan være overskredet.

Beregninger viser her en kvælstofdeposition på 0,1 kg N/ha/år fra det samlede husdyrbrug efter udvidelsen. Derfor vurderes kravene til kategori 2 natur at være overholdt og Holstebro Kommune venter ingen eller kun en meget begrænset negativ effekt af kvælstofemissionen fra husdyrbruget s drift på de nærmest liggende områder med kategori 2 natur.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

De nærmeste naturområder i forhold til husdyrbruget, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er en række mindre egekrat mod øst. Holstebro Kommune har for nylig gennemgået disse, og der er tale om egekrat med en fin bundflora karakteristisk for egekrat.

I det nærmeste af disse krat, som dog er under ½ ha stort, er beregnet en kvælstofdeposition på 0,1 kg N/ha/år i nudrift/8-årsdrift og en totaldeposition på 0,9 kg N/ha/år.

I et 1,7 ha stort og fint egekrat ½ km mod øst er beregnet en kvælstofdeposition på 0,1 kg N/ha/år i 8-årsdrift (nudrift 0,0) og en totaldeposition på 0,5 kg N/ha/år.

Holstebro Kommune vurderer, at der i løbet af de sidste 8 år ikke er sket en merbelastning, som overskrider 1,0 kg/ha/år, og reglerne for kategori 3 natur er således overholdt.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Holstebro Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur samt kravene om maksimal merdeposition af ammoniak i kategori 3-natur er overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 beskyttet natur.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Bæver: Lever i adskillige af kommunens vandløb og søer, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Ulv: Forekommer lejlighedsvist forskellige steder i Holstebro Kommune, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær husdyrbruget.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær husdyrbruget.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Karup Å, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra husdyrbruget.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

Det vurderes, at projektet kun vil kunne påvirke Bilag IV arterne ved alvorlige uheld i forbindelse med eksempelvis håndtering af husdyrgødningen. Der er i den forbindelse stillet vilkår, således at risici for uheld er minimeret.

Lugt

Mange forhold har betydning for lugt. Ud over arten er det eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Lugt fra stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved lovens minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme. Lugt regnes og beskrives i lugtenheder, der kaldes odour units (OUe). Der er en sammenhæng mellem antallet af lugtenheder, og den måde lugt opfattes.

Opfattelsen af lugt kan variere fra menneske til menneske, men helt overordnet, så svarer 1 lugtenhed (OUe) til grænsen for, hvornår lugten kan erkendes i et laboratorium. Ved 3 lugtenheder er det muligt, at genkende lugttypen som f.eks. svinelugt. Ved 5 lugtenheder kan lugten med sikkerhed bestemmes, mens lugten ved 10 lugtenheder er en tydelig lugt, der i tilfælde af f.eks. svinelugt kan opfattes som ubehagelig.

Der er 3 forskellige genegrænser, som skal overholdes, før der kan meddeles miljøgodkendelse. I byzone er grænsen sat til 5 OUe, for samlet bebyggelse er grænsen 7 OUe, mens den for enkeltboliger uden landbrugspligt er på 15 OUe.

Kumulation af lugt

Der ligger i alt 1 andet husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år nærmere end 300 meter fra et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde eller i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign., samt ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af driftherren, hvor der inden for en afstand af 200 meter ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af driftherren eller inden for en afstand af 100 meter af beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af driftsherren.

Geneafstanden skal derfor forøges med 10 %.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Vesterled 48	0	FMK	101	101	306,2	Ja
 Vesterled 38	0	NY	248,8	224	857,3	Ja
 Sevel By, Sevel	1	NY	376,3	393,3	808,8	Ja

Konsekvenszone: 407 m

Lugtberegning

I husdyrgodkendelse.dk er der foretaget en beregning (skemanummer 224019) af geneafstandene til både enkeltbolig, samlet bebyggelse, lokalplanlagt område til offentlige formål og til byzone. Kravene til lugtpåvirkning jf. lugtberegningen er overholdt, se ovenfor.

Lugt fra gyllebeholdere

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da opbevaringslagre er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til f.eks. gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtmissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og det fastsatte vilkår, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener hos omboende.

Øvrige gener

Transport

Ansøgers vurdering af transporterne fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige gener i forbindelse med husdyrbrugets transporter.

I miljøkonsekvensrapporten er der gjort rede for antal og typer af transporter samt tidsrum for transporter til og fra husdyrbruget. Det samlede antal transporter forbliver uændret sammenlignet med den nuværende drift på husdyrbruget.

Omkring forårs- og høstarbejde vil der på et typisk husdyrbrug være intensiveret trafik på og omkring anlægget. De sæsonbetonede transporter kan foregå hele døgnet. De daglige transporter vil sædvanligvis primært foregå indenfor normal arbejdstid.

Der er fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Vilkåret er stillet for at minimere mulige støj- og støvgener hos de nærmeste omboende. Sæsonbetonet arbejde kan dog foregå uden for normal arbejdstid, men skal søges begrænset.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter. Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og hører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet.

På baggrund af vurderingen af omfanget af transporter, og mulige genepåvirkninger heraf i nærområdet, er der fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Kommunen vurderer, at transporter til og fra husdyrbruget kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for omboende.

Samlet vurdering

Antallet af transporter vil forblive uændret i forhold den sidst meddelte miljøtilladelse fra 2020. Det forklares med, at husdyrholdet ikke ændres og at nærværende miljøgodkendelse alene omfatter etableringen af et udeareal til køerne.

Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter, hvilket bl.a. er gjort i vilkår 17, der er stillet for at sikre, at der tages hensyn til omkringboende. Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært

foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Rengøring af offentlig vej

Ved tilsvinning af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselsens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

Støj

De anbefalede mindsteafstande mellem husdyrbruget og nærmeste beboelse er baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold. Klassifikationen angiver, hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et område for åben og lav boligbebyggelse. Udgangspunktet er, at afstanden skal give en rimelig sikkerhed for, at boligerne ikke udsættes for miljøgener, og at virksomheden ikke efterfølgende mødes med skærpede miljøkrav.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus svinefarme

Afstande:

Klasse 6: 300 m afstand

Det anbefalede mindsteafstand til nabobeboelse er 300 meter er ikke overholdt, da den reelle afstand er 270 m, men det vurderes, at husdyrbruget ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Støjkilder på husdyrbruget består primært af interne transportere, blanding af foder, malkeanlæg og håndtering af dyr.

Ventilationsanlæg

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen i disse staldanlæg, skal dette forinden vurderes ift. støj.

Kompressor

Der er kompressoranlæg i malkestalden. Kompressoren bruges 2 gange dagligt i forbindelse med malkning. Brugen af kompressoren, som beskrevet vurderes ikke at medføre væsentlige gener for de omkringboende, idet kompressoren er placeret indenfor.

Foderlevering

Der vil forekomme støj fra husdyrbruget i forbindelse med foderlevering. Der leveres ikke foder om natten.

Interne transportere

Der kan forekomme støj fra interne transportere. Ved hensynsfuld kørsel og optimering af kørselsruter kan støj fra interne transportere minimeres.

Samlet vurdering

Kompressoranlæg, transport, fodring og støj fra dyrene er sædvanligvis de væsentligste støjkilder fra husdyrbrug. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen. Det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser.

Der er desuden fastsat vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer støjgener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Husdyrbruget skal derpå eftervise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Samlet vurdering

Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen. Det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser.

For at imødegå eventuelle støjgener for de omkringboende, fastsættes der vilkår om, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne skal overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune. Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Støv

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige støvgener ved husdyrbrugets drift, og deraf følgende genepåvirkninger på omgivelserne.

I miljøkonsekvensrapporten er der gjort rede for støvkilder på husdyrbruget; levering af foder, indblæsning af foder i silo, høstarbejde og kørsel på grusveje. Idet der er mere end 250 meter fra husdyrbrugets fodersiloer til nærmeste nabobeboelse, vurderes støvgenerne primært at forekomme lokalt på husdyrbruget, og dermed ikke udgøre en væsentlig gene for omboende eller forbipasserende.

Under høstarbejdet må omboende forvente støvgener. Ligeledes kan der generelt i tørre perioder opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omboende eller forbipasserende. Der henvises til god landmandspraksis, det vil sige at al transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Vilkåret er stillet for at minimere mulige støj- og støvgener hos de nærmeste omboende. Herudover fastsættes vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer støvgener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Husdyrbruget skal derpå eftervise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af kommunen.

Samlet vurdering

På baggrund af vurderingen af støvkilder og mulige genepåvirkninger herfra i nærområdet, er der fastsat vilkår til transport. Kommunen vurderer, at støv fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende. Det vurderes i øvrigt, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige lysgener ved husdyrbrugets drift, og deraf følgende genepåvirkninger på omgivelserne.

I miljøkonsekvensrapporten er der gjort rede for, at lys i staldene er dæmpet om natten, tilstrækkeligt til at dyrene kan orientere sig. Holstebro Kommune vurderer, at der ikke vil opstå lysgener hos de nærmeste naboer, da der er læhegn mellem staldene og nærmeste nabo, som også er omgivet af læhegn.

Der fastsættes således ikke vilkår til begrænsning af lys på husdyrbruget.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der skulle opstå væsentlige gener for omboende eller for forbipasserende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal husdyrbruget via handleplan sikre, at lys ikke er til væsentlig gene for omboende og forbipasserende.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at lys fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

Restvand og spildevand

Håndtering af restvand, tag- og overfladevand samt afløbsplan fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med oversigt over håndtering af tagvand, overfladevand og restvand.

Restvand og spildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i tabel 2.

Tabel 2 Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand fra stald til goldkøer og kvier	Ledes til faskiner og videre til nedsivning
Tag- og overfladevand fra de resterende bygninger	Ledes til dræn
Restvand fra ensilage og forplads	Ledes til restvandsbeholder og udsprinkles
Overfladevand fra befæstet areal	Ledes til faskiner og videre til nedsivning
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllekanaler
Restvand fra vask af mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllekanaler
Mælke-/malkerumsrestvand	Ledes til gyllekanaler
Restvand fra møddingsplads og vaskeplads	Ledes til gyllekanaler

Overfladevand i øvrigt

Overfladevand fra udenomsarealer ledes primært til overfladisk nedsivning og i mindre omfang til udsprinkling. Overfladevand fra driftsbygninger og stuehus ledes til 2 forskellige dræn (se bilag 3 om afløbsforhold), på nær den nyeste stald (goldkøer og kvier), hvorfra tagvandet ledes til faskiner. Da der ikke etableres nye bygninger i denne udvidelse, vurderes ikke på afløbsforholdene, og på den baggrund vil der ikke blive stillet skærpede krav vedrørende disse.

Det gælder dog altid at nedsivningen af tag- og overfladevand ikke må give anledning til uhygiejniske forhold eller direkte udledning til vandløb.

Udsprinkling af overfladevand fra ensilagepladser

Der er på husdyrbruget etableret anlæg til permanent udsprinkling af overfladevand fra plansiloanlægget på husdyrbruget. Anlægget er dimensioneret til formålet efter landbrugets byggeblad. På den måde udbringes overfladevandet (regnvand) løbende. Der vil være et mindre udtræk af næringsstoffer fra den opbevarede ensilage samt evt. spild ved læsning af fodervogne m.v. Mængden af næringsstoffer vil være meget lille i forhold til den samlede volumen.

Det fremgår af ansøgningen, at plansiloanlægget er etableret efter landbrugets byggeblad nr. 103.03-02. Det vurderes, at regnvand fra ensilagepladserne kan udsprinkles uden væsentlige miljømæssige konsekvenser for omgivelserne.

Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning. Dette er sikret ved vilkår.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil være væsentlig forureningsrisiko for miljøet i forbindelse med håndteringen af tagvand, overfladevand og restvand, såfremt det fastsatte vilkår overholdes, og afledningen af vand på husdyrbruget håndteres som oplyst i miljøkonsekvensrapporten.

Fluegener

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune fastsætter vilkår til fluebekæmpelsen på husdyrbruget.

Holstebro Kommune fastsætter vilkår om, at der på husdyrbruget skal foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med [retningslinjerne](#) fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Herudover fastsættes vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer fluegener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Husdyrbruget skal derpå eftergive, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af kommunen.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderer kommunen, at fluer på husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

Følgevirksomheder

Affald

Ansøgers beskrivelse af håndtering af affald og reststoffer (kemikalier, rengørings-, behandlings-, og sprøjtemidler samt olie-, benzin- og medicinrester mv., som opbevares på anlægget og/eller anvendes i produktionen) og vurdering heraf fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer med beskrivelse af, hvorledes affald og reststoffer skal håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Alt affald skal bortskaffes i henhold til kommunens regulativ. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. Affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende [Regulativ for erhvervsaffald](#) i kommunen.

Al bortskaffelse af farligt affald, som f.eks. spildolie, oliefiltere, akkumulatorer, medicinrester m.v., skal kunne dokumenteres. Denne dokumentation skal fremvises ved tilsyn og kan f.eks. bestå af fakturaer fra værksted ved olieskift, kvittering fra genbrugspladsen eller lignende. Farligt affald, såsom spildolie, skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Energistyrelsens hjemmeside ([affaldsregister](#)).

Samlet vurdering

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten af affaldshåndteringen på husdyrbruget, vurderer kommunen, at affald og reststoffer ikke vil have væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet, såfremt Holstebro Kommunes affaldsregulativ følges.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er i miljøkonsekvensrapporten gjort rede for håndtering af mulige uheld på husdyrbruget. Der er i forbindelse med ansøgningen fremsendt beredskabsplan med beskrivelse af håndtering af brand, gylleuheld og kemikalie- og oliespild.

Det er oplyst i miljøkonsekvensrapporten at der, i tilfælde af et gylleudslip, lægges halmballer for at hindre, at gyllen løber til søen.

Holstebro Kommune konstaterer, at der i en afstand af cirka 175 meter øst for gyllebeholderne ligger en mindre §3 sø med en nordgående grøft. Terrænet falder ca. 2,8 grader mod søen og grøften og gyllen forventes i forbindelse med evt. gylleudslip, at løbe mod søen på grund af terrænets hældning.

Holstebro Kommune vurderer, at der på husdyrbruget er taget de fornødne forholdsregler og gjort overvejelser i forhold til at hindre, at et eventuelt gylleudslip forårsager forurening af vandmiljøet.

Beredskabsplan

På baggrund af risikovurderingen i miljøkonsekvensrapporten og ovenstående risikovurdering stilles der vilkår om, at husdyrbruget skal have udarbejdet en beredskabsplan, og at denne skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt beredskabsplan for husdyrbruget.

For at sikre, at husdyrbrugets beredskabsplan er kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget, stilles der vilkår om, at planen ophænges hvor den er synlig og tilgængelig. Herudover stilles vilkår om, at beredskabsplanen løbende holdes opdateret, og minimum én gang årligt.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til mindre hændelser som eksempelvis oliespild og store såsom eksempelvis gylleudslip og brand.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget med de stillede vilkår har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risiko for forurening af miljøet i forbindelse med uheld.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger ca. 200 km fra grænsen til Tyskland, som er nærmeste selvstændige nation. Derfor vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget ikke vil have grænseoverskridende virkning.

Klima og ressourcer

Ansøgers beskrivelse af husdyrbrugets forbrug af vand og energi, herunder tiltag for at minimere forbruget af ressourcer, og vurdering heraf, fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune fastsætter vilkår for at sikre fortsat fokus på ressourcebesparelser og bevidsthed herom.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i Husdyrloven og i Miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Vilkår til miljø- og ressourcestyring stilles på baggrund af et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejds gange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Vilkårene vedr. miljø- og ressourcestyring stilles for at sikre fokus på muligheder for energibesparelser og for at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget.

For at skabe et overblik over ressourceforbruget, stilles der vilkår om, at husdyrbruget minimum en gang årligt skal føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer. Desuden skal husdyrbruget arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne.

Der stilles også vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med tilsyn skal redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen.

Der stilles vilkår om, at senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i anvendelse skal hele husdyrbruget være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Hele husdyrbruget skal minimum hvert 5. år have foretaget en energigennemgang, der f.eks. tager udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvin-

dingspotentialer, pumpetyper etc. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen. Herefter skal energigennemgangen foretages minimum hvert 5. år.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi

- Anvendelse af lavenergilysstofrør i nye stalde.
- Løbende udskiftning af eks. lysstofrør i eks. stalde til lavenergilysstofrør.
- Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet.
- Der genindvindes varme ved mælkekøling.

Vand

- Stalde iblødsættes og vaskes med højtryksrensere.

Management

- Forbrug af vand, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres.
- Der er udarbejdet uddannelses- og træningsprogrammer for ansatte.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a.:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på elforbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning,
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Samlet vurdering

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT på management.

Ved ophør

Der stilles vilkår om, at stalde skal rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt, eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier osv. skal bortskaffes til godkendt modtager ved ophør af husdyrbruget. Vilkåret stilles for at sikre, at der ved eller efter ophør af husdyrbruget ikke sker jord- eller grundvandsforurening.

0-alternativet

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser, der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Fristen for at klage over afgørelsen er den **05-05-2021**.

Klagen skal sendes digitalt via [klageportalen](#). Du kan logge ind med NemID. Det koster et gebyr at få behandlet klagen. Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Aktindsigt

Vi gør opmærksom på, at du har ret til aktindsigt i sagen. Du kan få aktindsigt ved at henvende dig til Holstebro Kommune, teknik.miljoe@holstebro.dk.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Søren Hansen, Sevelvej 85, 7830 Vinderup (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Karen V. Thomasen, Sagro I/S, email kvt@sagro.dk (ansøgers rådgiver).
- Alle sagens parter indenfor 407 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til husdyrbruget.
- Personer der har anmodet om at se udkast til afgørelse.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, E-mail: vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Rådet for Grøn Omstilling, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I perioden 02-03-2021 til 01-04-2021 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Forslaget er annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside og orienteringsbrev er sendt til nedenstående:

- Karen V. Thomasen, Sagro I/S, email kvt@sagro.dk (ansøgers rådgiver).
- Alle sagens parter indenfor 407 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til husdyrbruget.
- Personer der har anmodet om at se udkast til afgørelse.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, E-mail: vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)

- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Rådet for Grøn Omstilling, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I 30 dages høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

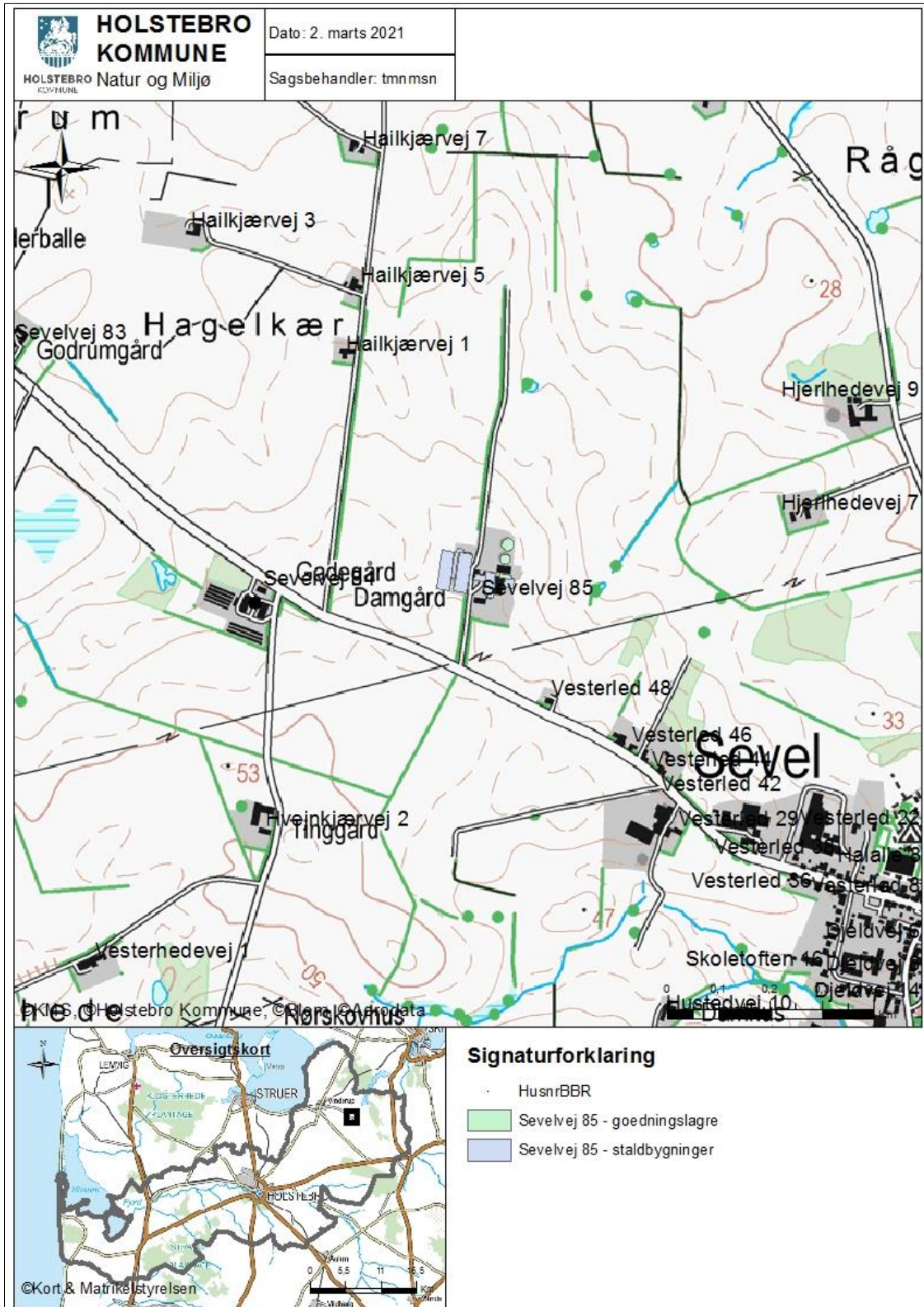
Ingen bemærkninger modtaget.

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i perioden 21-12-2020 til den 11-01-2021.

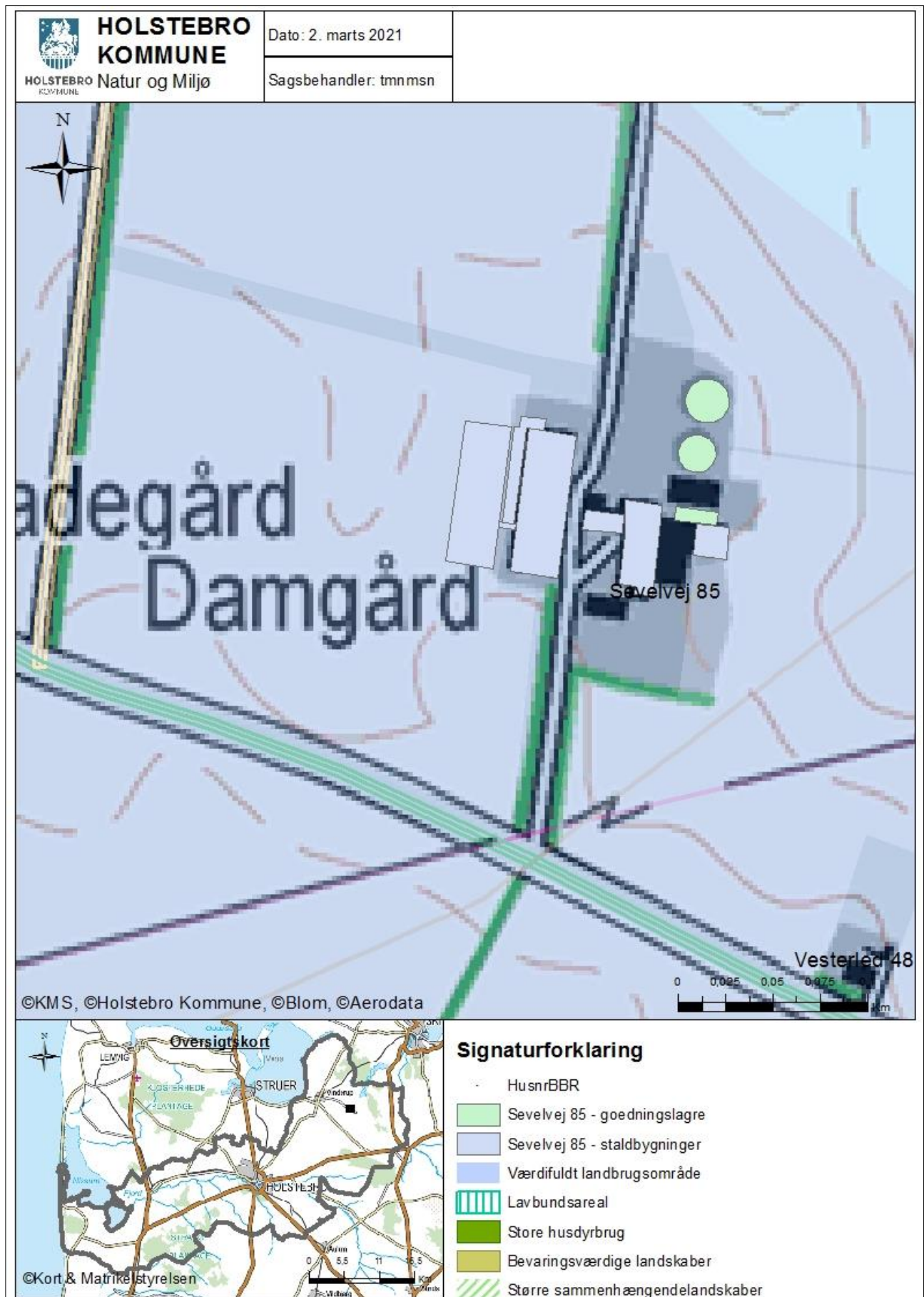
Ingen bemærkninger modtaget.

Bilag

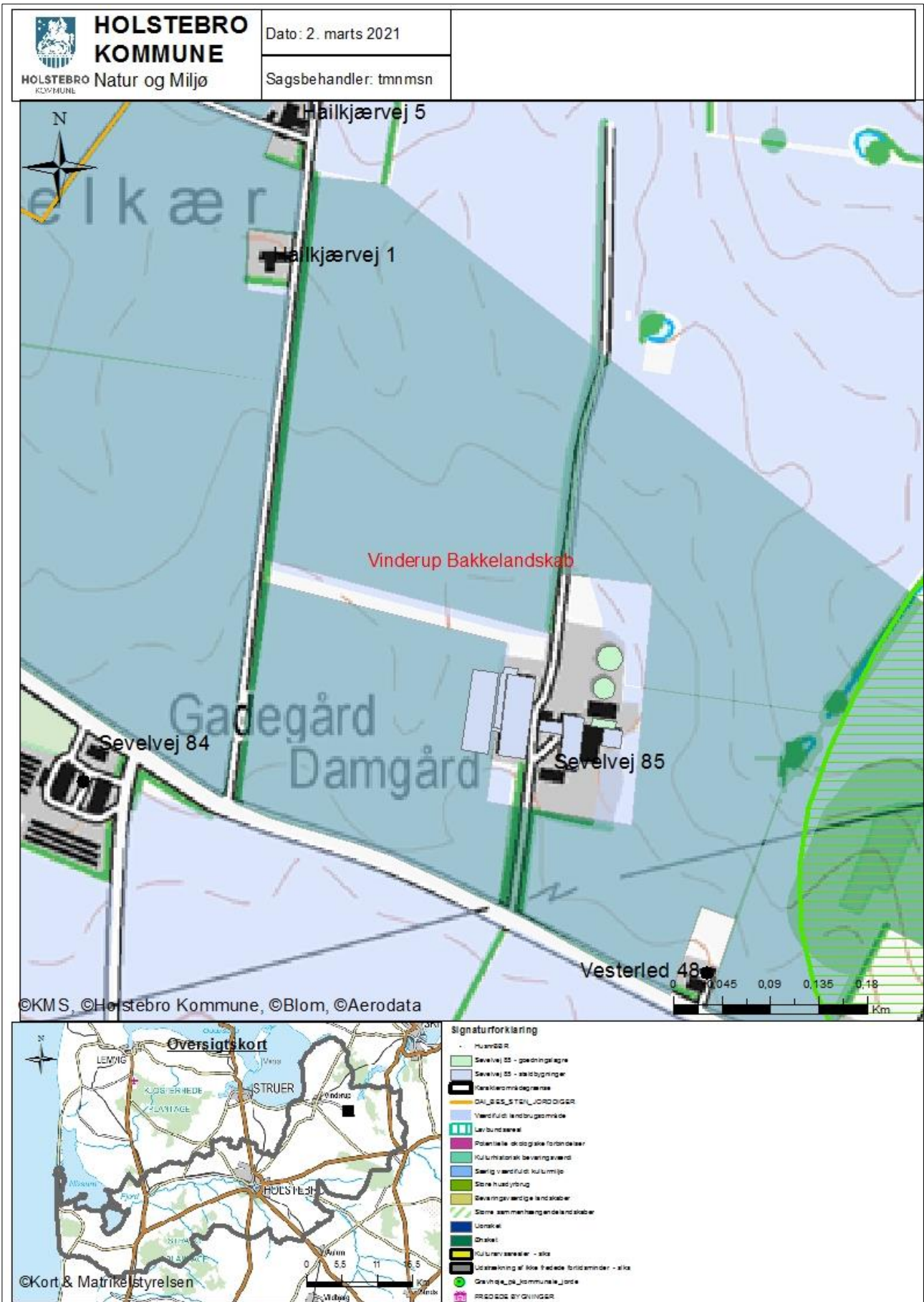
Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

Bilag 2 - Omkringboende og planmæssige forhold

Bilag 3 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

Bilag 4 – Driftsjournal

ENSILAGE I MARKSTAKKE
1. Find markkort og tegn markstakkenes placering ind.
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).
5. Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:
50 meter fra fælles vandindvindingsanlæg 25 meter fra enkelt indvindingsanlæg 30 meter fra naboskel 15 meter fra vandløb (herunder dræn) og søer 100 meter fra nabobeboelse 15 meter fra offentlig vej og privat fællesvej

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE	Størrelse	Synlige revner?	Synlige utætheder?	Kabler intakte?	Reparatør tilkaldt	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1						
Gyllebeholder nr. 2						

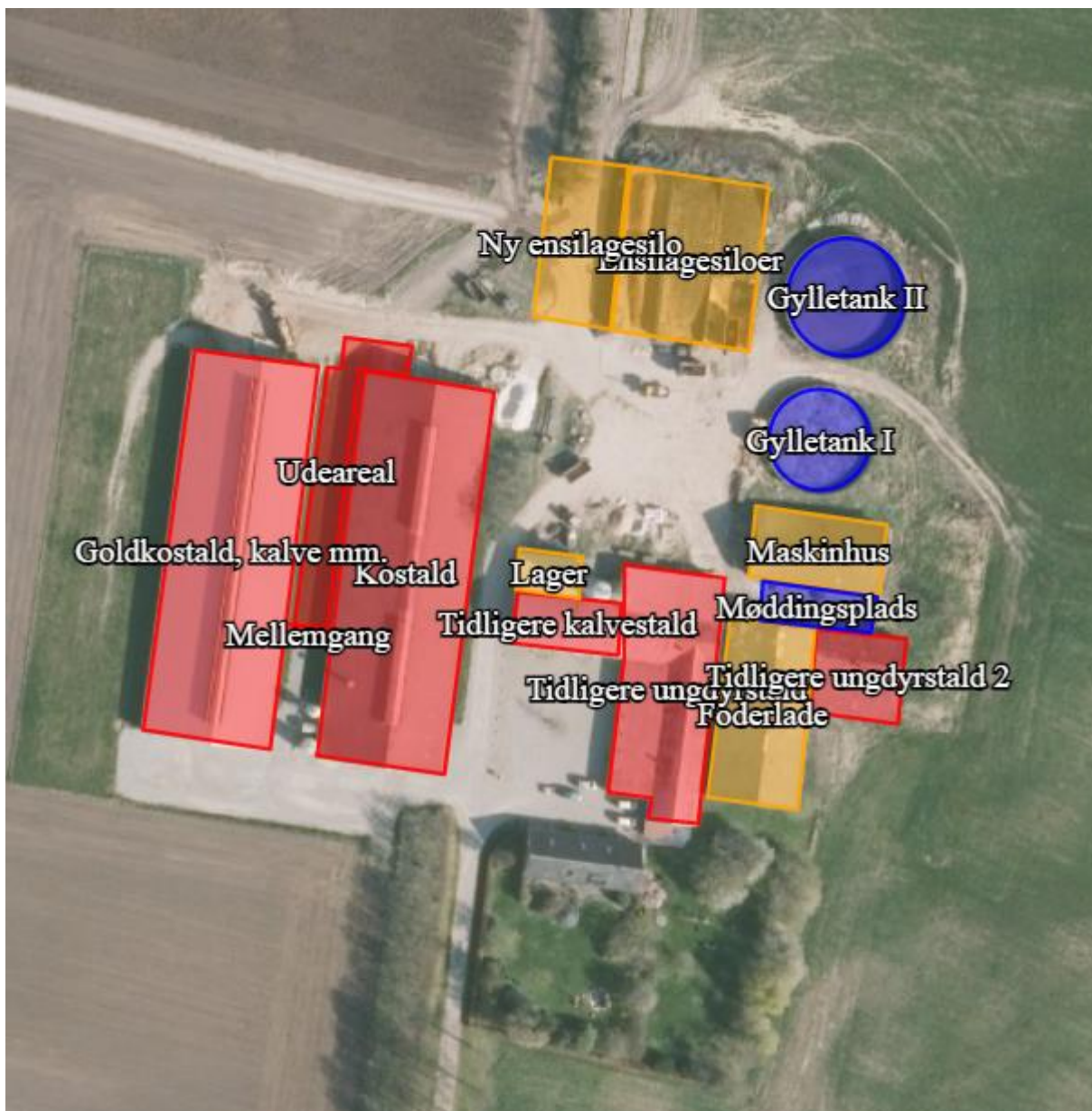
TELTOVERDÆKNING	Dato for manglende overdækning / skade	Årsag til manglende overdækning / skade	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1				
Gyllebeholder nr. 2				

RESSOURCEFORBRUG	År:	År:	År:
El [kWh]			
Vand [m ³]			
Brændstof			

UHELD	Dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldt til Teknik og Miljø

Miljøkonsekvensrapport

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved udvidelsen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen 224019 baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering vil dette fremgå af afsnittet 'Begrundelse for de fastsatte vilkår'.

Miljøteknisk redegørelse for Sevelvej 85, Vinderup

Landmand Søren Hansen

Sevelvej 85

7830 Vinderup

Udarbejdet december 2020

Af miljørådgiver Karen V. Thomasen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Kort beskrivelse	3
Basisoplysninger	4
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	4
Biaktiviteter	4
IE-brug	4
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	5
Indretning og drift	5
Afløbsforhold	9
Foderopbevaring	10
Lys	10
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	11
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	11
Beliggenhed	12
Planforhold	12
Landskab.....	12
Afstandskrav	13
Naturområder.....	14
Ammoniakemission	14
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	14
Kategori 1-natur	14
Kategori 2-natur	15
§ 3 områder	15
Kategori 3-natur	17
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	17
National beskyttelse af arter af planter og dyr	18
Biodiversitet – Den danske Rødliste	18
Lugt	18
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	19
Støv	20

Fluer og skadedyr	20
Til- og frakørsels forhold.....	21
Rystelser	22
Støj.....	23
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	23
Forslag til egenkontrol.....	24
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	25
Grundvand	25
Jordforurening	25
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	25
Affald	26
Døde dyr	26
Vand.....	26
Energi.....	27
Klima	27
BAT (ammoniak)	28
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	29
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansørgtes virkning på miljøet.....	29
Befolkningen og menneskers sundhed	30
Alternative løsninger	30
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 6 nr. 5.	31
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	31

Indledning

Denne miljøtekniske redegørelse beskriver en planlagt udvidelse af Sevelvej 85, beliggende i Holstebro Kommune.

Redegørelsen beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1261 af 29/11/2019 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

Kort beskrivelse

Ejendommen Sevelvej 85 er en økologisk malkebedrift med hovedsageligt køer og småkalve. Kvier opstaldes på anden ejendom indtil kælvning. Ejendommen fik en ny miljøgodkendelse i foråret 2020.

Denne ansøgning omhandler alene en etablering af et udeareal på 407 m² plads imellem de to eksisterende stalde. Pladsen skal anvendes som motionsareal for dyrene til gavn for dyrevelfærden.

Der skal således ikke bygges nye stalde, opbevaringsanlæg m.m.

Krav i forhold til ammoniakdeposition på natur samt lugtgenekrav til naboer er overholdt.

Der forventes ikke stigninger i støv, støj og fluer.

BAT-krav er overholdt.

Der er ingen ændringer i forhold til det landskabelige, da den nye plads ikke er synlig for naboer og trafikanter.

Basisoplysninger

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Udover Sevelvej 85 ejer og driver Søren Hansen også Svenstrupvej 5, Vinderup, hvor der er kvieopdræt. Afstanden mellem de to ejendomme i luftlinje er ca. 2,5 km.

På baggrund af afstanden, og at ejendommen hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes der at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c. Der ansøges derfor en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Sevelvej 85.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

IE-brug

Ejendommen er et kvægbrug og dermed ikke et IE-brug.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift 2012 (Miljøgodkendelse 2009*)	Nudrift (MGK 2020)	Ansøgt Dec 2020
1. Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter	1375	1300	1300
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse		75	75
2. Goldkostald, kalve mm.	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald m spalter.	0	750	750
	Kvæg flex. Dybstrøelse	1450	700	700
3. Tidligere ungdyrstald I	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald m spalter.	300	0	0
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	150	0	0
	Kalve under 6 mdr. Dybstrøelse.	200	0	0
4. Tidligere ungdyrstald II	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald m spalter.	100	0	0
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	120	0	0
5. Tidligere kalvestald	Kalve, under 6 mdr. Dybstrøelse	150	0	0
6. Mellemgang	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald m. fast gulv **)	0	27	27
7. Udeareal	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv.**))	0	0	407

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

*Godkendelsen fra 2009 blev aldrig taget fuld i brug, bl.a. blev der ikke bygget en ny stald. De indskrevne produktionsarealer er således kun de på den tid eksisterende stalde.

** Arealet er fast bund med svag hældning og vil blive skrabt. Staldtypen er misvisende, men der er ingen andre gulvtyper i IT-systemet, som passer til gangarealets gulv og derfor er der valgt den type, som er tættest på.

Nedenfor ses en oversigt over staldenes produktionsarealer i ansøgt drift.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald	1937	Naturlig ventilation	6 m	(#370664) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	30
				(#370659) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	1300
				(#370658) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	75
Goldkostald, kalve mm.	1877	Naturlig ventilation	6 m	(#370668) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	750
				(#370667) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	400
				(#370666) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	300
Mellemgang	27	Blandet ventilation	3 m	(#370677) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	27
Udeareal	407	Blandet ventilation	3 m	(#370681) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	407
Sum						3289

Tabel 2. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer

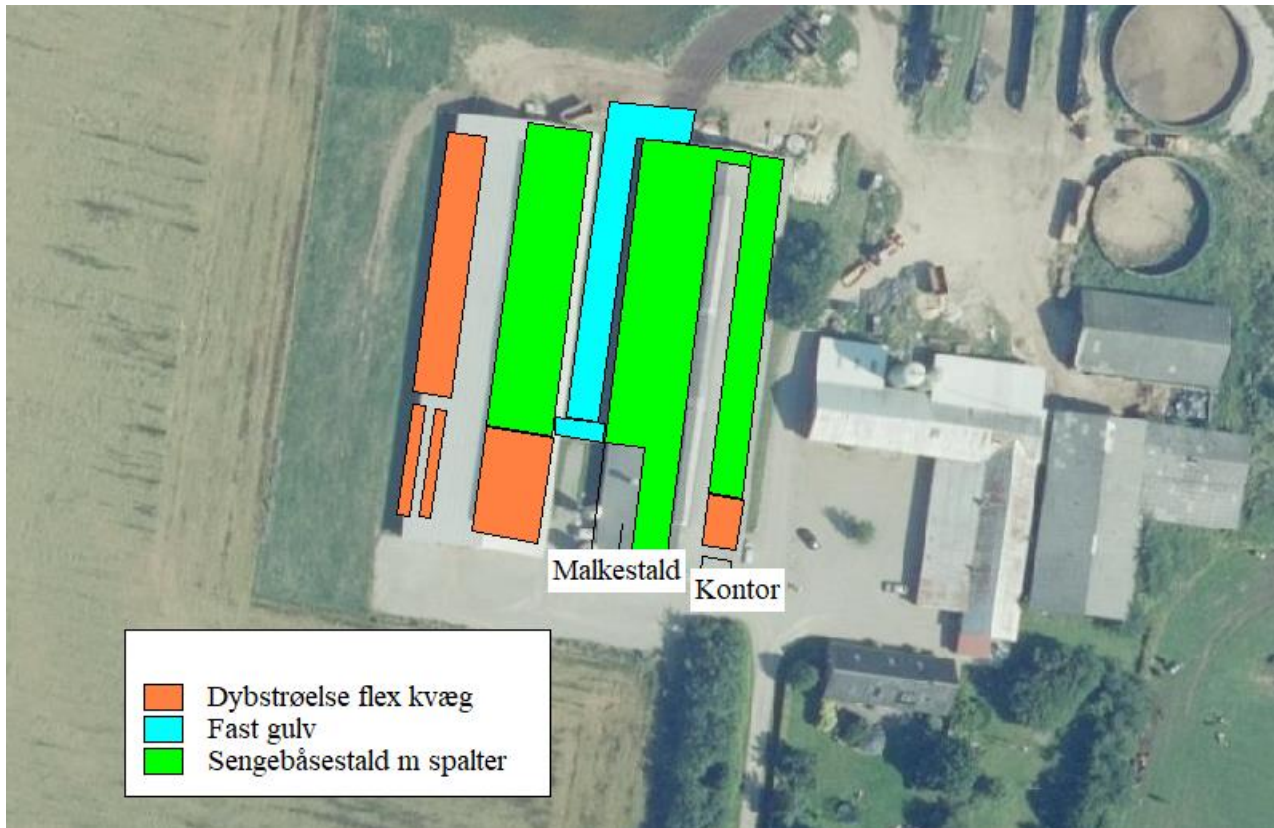
Eneste ændring i forhold til sidste miljøgodkendelse er at der søges om etablering af et udeareal imellem de to stalde. Arealet renholdes med miniged, som skraber arealet, når dyrene er væk fra arealet.

Udover de ovenfor nævnte staldbygninger er der maskinhus, foderlade samt tomme staldbygninger (tidligere kalve, ungdyrstalde) og ensilagepladser.

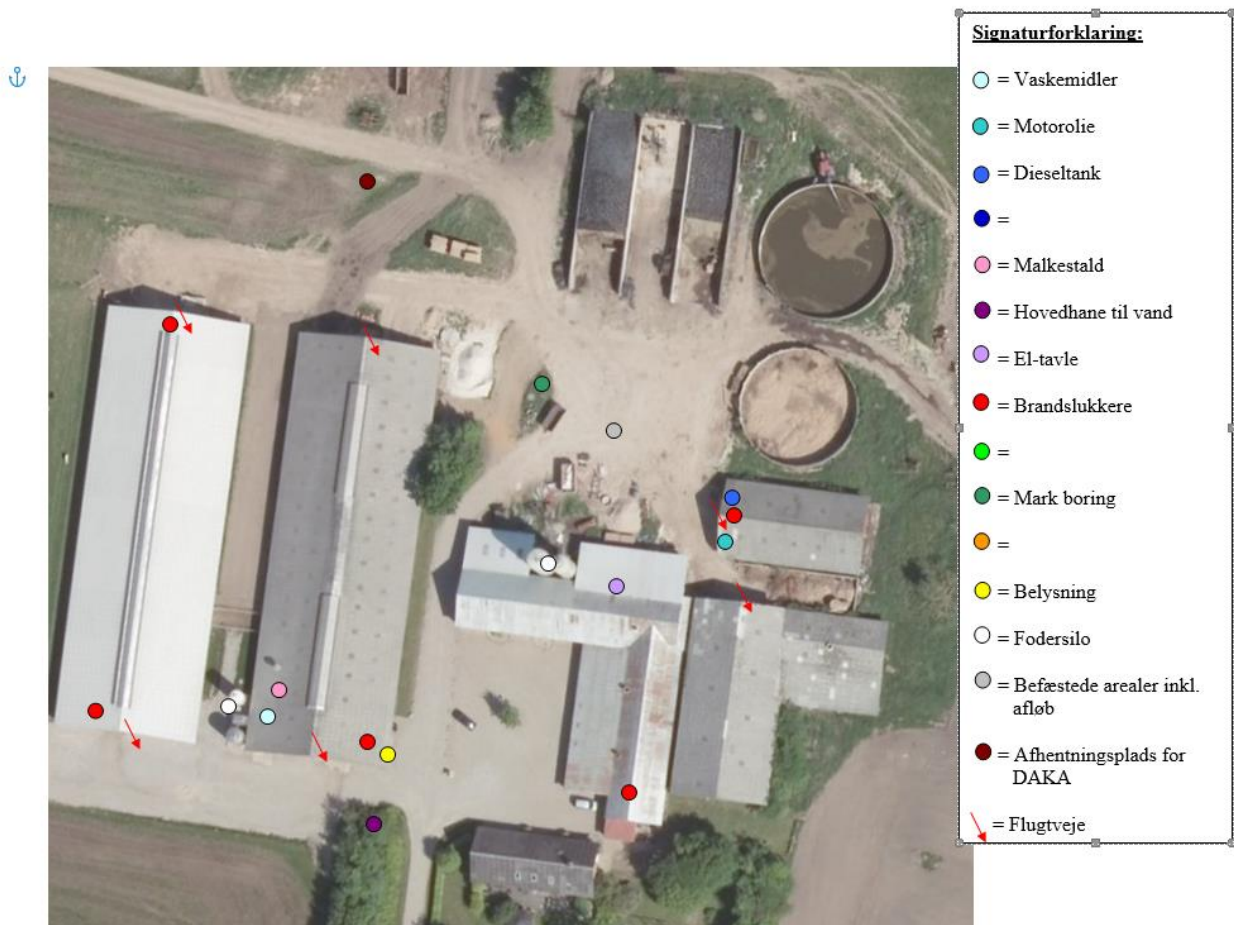
Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en opmåling i staldene med lasermåler af miljøkonsulenten.

Figur 1. Situationsplan

Figur 2 Produktionsareal i staldene i ansøgt drift.

Figur 3. Oversigtskort

Afløbsforhold

Alle afløbsforhold ses på nedenstående figur 3.

Vand fra befæstede areal og ensilagesiloer bliver fremadrettet opsamlet og udspinklet nordøst for ejendommen. Der er et befæstet areal imellem ensilageplads, maskinhus m.m., som det ses på figuren. Vand herfra udspinkles.

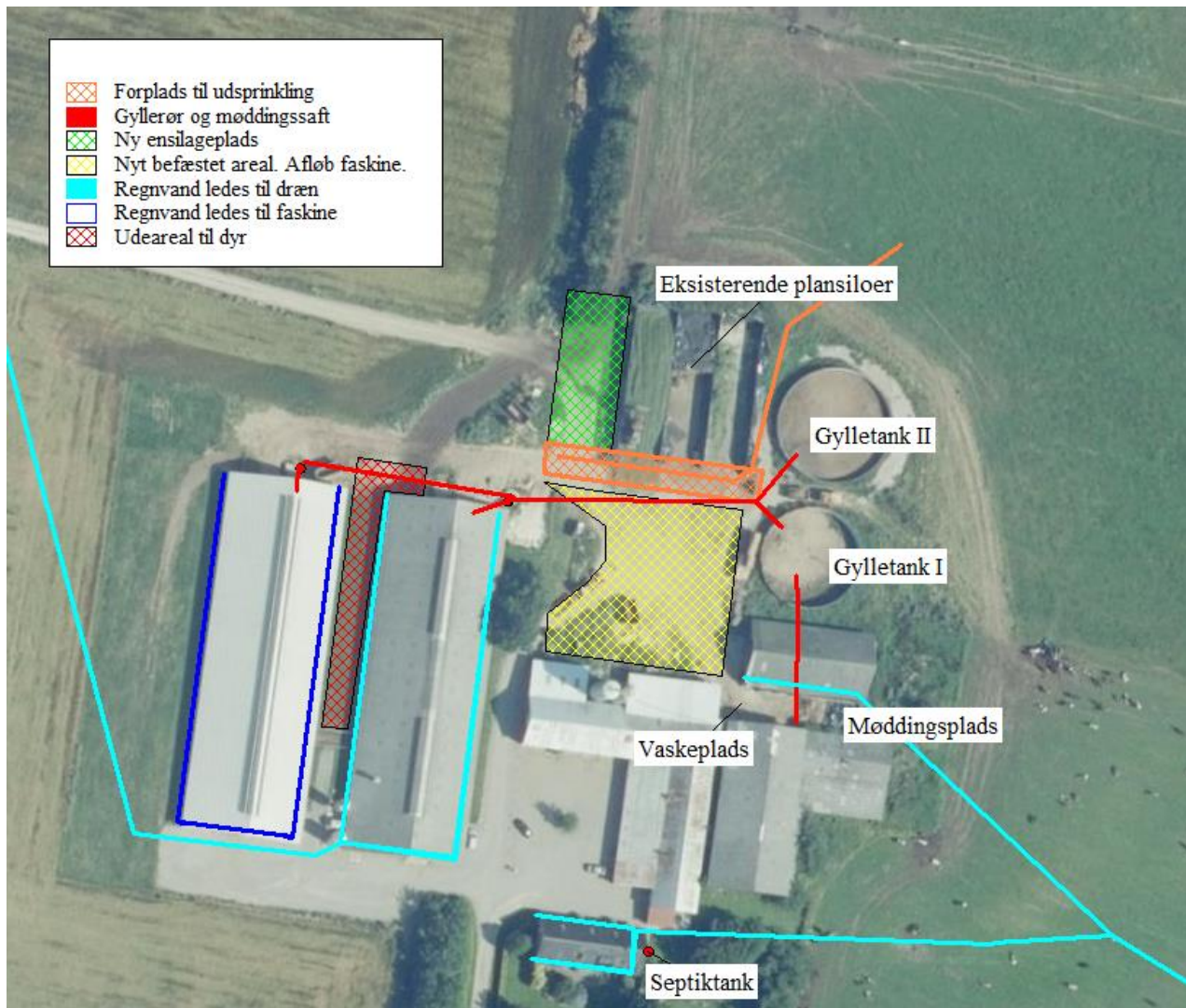
Der er kendskab til to dræn sydøst og sydvest for ejendommen, hvor regnvand tilledes.

Gylle fra stalde pumpes til fortank og derefter til gylletankene.

Vandet fra det nye udeareal opsamles og ledes til gyllesystemet.

Vand fra møddingsplads opsamles og pumpes til gylletank.

Vaskeplads er foran møddingspladsen.

Figur 4. Afløbsplan

Foderopbevaring

Foder opbevares hovedsageligt i ensilagesiloerne. Derudover er der foder i silo ved malkestald og i to fodersiloer bag ved tidligere kalvestald samt i foderladen.

Foderet blandes i foderblander, som under blandingen befinder sig på den nye befæstede plads eller vaskeplads.

Lys

Der er dæmpet natbelysning i staldene, hvilket er energibesparende og reducerer lysgener for omkringboende og forbi passerende. Der er desuden hyggebelysning i gården samt en udendørs lampe for enden af kostalden.

Som følge af beplantning er ejendommen delvist afskærmet mod sydøst og vest.

Vurdering

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen.

Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m., og der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller opføres nye bygninger.

Der opføres et nyt udeareal til motions imellem de to eksisterende stalde.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Opførsels år / 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gylletank 1	1991/2016	1.440	309	Flydelag
Gylletank 2	1999/2018	1.840	421	Flydelag
I alt		3.280		

Tabel 3. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand, vand fra møddingsplads mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

En forventet absolut maksimal besætning på ejendommen ses som nedenfor med den husdyrgødningsproduktion som det giver. Dette er ikke ændret i forhold til sidste ansøgning, da antallet af dyr ikke ændres.

Besætning og gødningsproduktion			
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	Tons
CHR-nr./Besæt.nr.: /			
St.r. årskøer, Dybstrøelse (hele arealet)	20,0 Årsdyr	14	321
St.r. årskøer, Sengestald m. bagsk./ringkanal	265,0 Årsdyr	14	8.399
St.r. årsopdr. 0-6mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	70,0 Årsdyr		132
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	20,0 Årsdyr		110

Tabel 4. Produceret husdyrgødning i ansøgt drift

Produktionen af gylle er således 8.399 tons. Udover ejendommens egen kapacitet opbevares husdyrgødning på Svenstrupvej 5, hvor der er en kapacitet på 2.800 m³ i to tanke på henholdsvis 800 og 2000 m³. Produktion på Svenstrupvej 5 med en godkendelse med 210 opdræt (6-25 mdr.) på sengestald med spalter (iflg. seneste Skift i dyretype 2017), giver 1.306 tons gylle. Den samlede produktion af gylle på begge ejendomme er således 9.705 tons gylle og den samlede kapacitet er på 6080 m³. Dermed er der en

kapacitet på 7,5 måneder. Der er således tilstrækkelig med opbevaringskapacitet, da dyrene som økologisk besætning er udegående om sommeren og dermed er 7 måneders kapacitet tilstrækkeligt.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads, som kompost i markstak eller køres direkte i marken.

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Vesterled 48, som ligger 305 m sydøst for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Sevel beliggende 856 m sydøst for anlægget. Nærmeste byzone er Sevel, som ligger 808 m sydøst for ejendommen.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået. Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Husdyrbruget ligger indenfor:

	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X	
Skovrejsningsområde	X	
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab		X
Større sammenhængende landskab		X
Område for store husdyrbrug		X
Specifikke geologiske bevaringsværdier		X (område lige øst for)
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje		X
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X

Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse	X	
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		X

Tabel 5. Landskabelige udpegninger (Blå udpegninger findes på Arealinfo)

Da der ikke sker nogle bygningsmæssige ændringer eller større anlægsarbejder, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Vurdering

Den nye betonplads er placeret imellem eksisterende bygninger, så det ikke er synligt eller generende for omkringboende. Der er således ingen landskabelige påvirkninger af pladsen.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav, på nær afstanden til markvandsboringen, som ligger 21 m fra de eksisterende og den nye ensilagesilo samt 17 m fra kostalden. Der søges om dispensation til opførsel af den nye ensilagesilo, da det vil være mest hensigtsmæssigt at placere siloen i umiddelbar tilknytning til de eksisterende. Der er en forplads imellem siloen og boringen, hvor vand vil løbe i retning væk fra boringen. Desuden er der planlagt en støbt plads mellem ensilagesiloer, stald, maskinhus som vist på tegninger ovenfor. Herved vil vandet blive ledet væk fra boringens nærhed. I miljøgodkendelsen fra december 2009 blev der dispenseret fra afstandskravet og i den forbindelse stillet vilkår om indretningen af boringen.

Afstandene er afsat som punkter i husdyrgodkendelse.dk

Vurdering

Alle afstandskrav er overholdt og der forventes ikke væsentlige gener fra ejendommen. Der er ingen forringelser af Danmarks kulturarv eller landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 4.160 kg NH₃-N/år. Der er en merdeposition i forhold til nudriften på 684 kg NH₃-N/år og i forhold til 8-årsdriften på 1.222 kg NH₃-N/år.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat. Nudriften er den godkendte produktion i sidste godkendelse fra 2020. 8-årsdriften er den tilladte produktion fra miljøgodkendelsen i 2009, men idet hele miljøgodkendelsen ikke blev taget i brug, er kun det produktionsareal, som var i brug på dette tidspunkt medtaget – dvs. den nye stald som aldrig blev bygget, er ikke medtaget.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 1.750 m fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde, Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 1,8 km vest for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

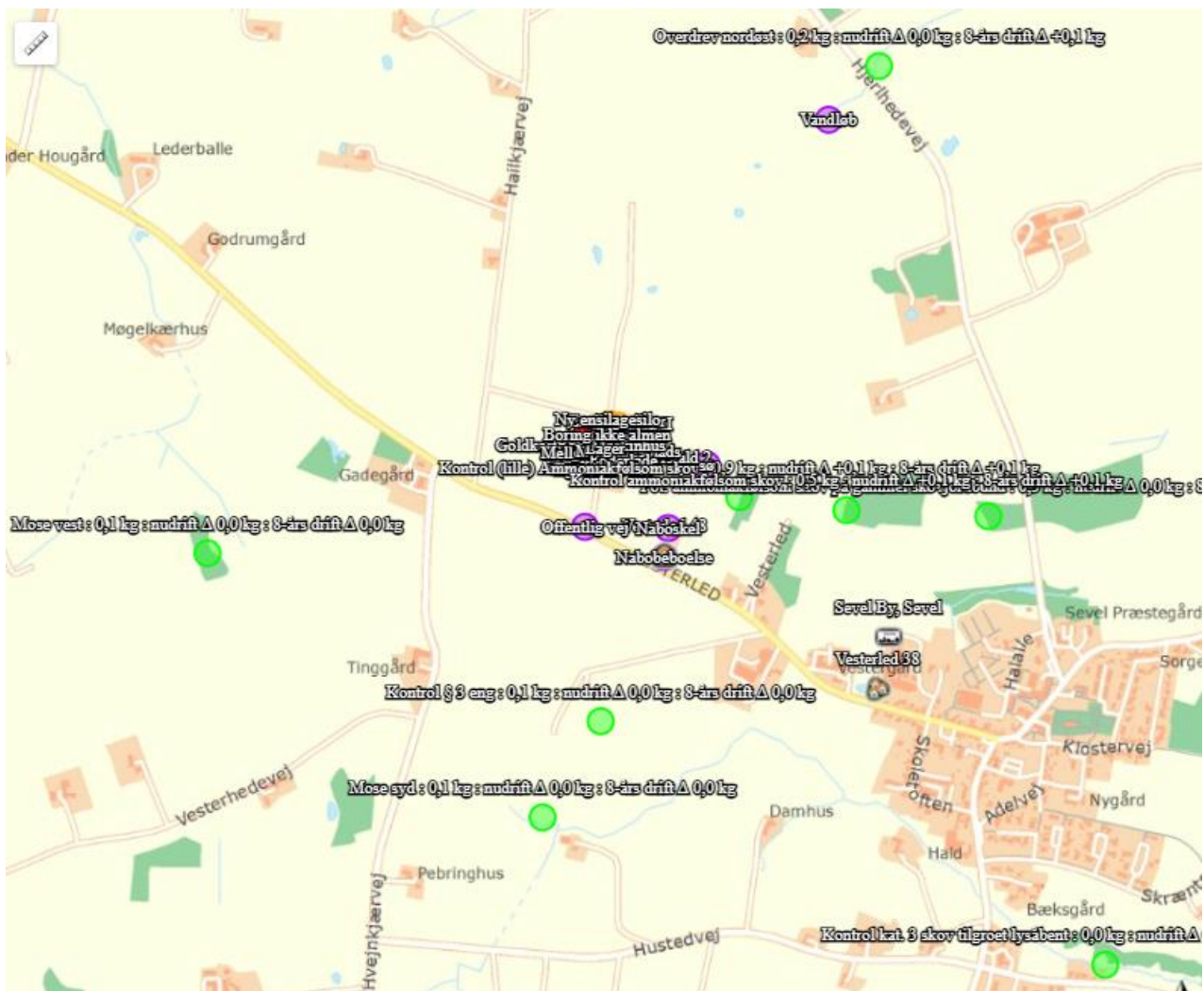
Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 2,5 km vest for det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er dermed overholdt.

§ 3 områder

Af figur 5 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 5. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Overzicht af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kontrol ny kat 2 overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kontrol (lille) Ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	1	Bn	0,1	0,1	0,9
Kontrol ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	1	Bn	0,1	0,1	0,5
Kontrol § 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kontrol kat. 3 gammel skovbund	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kontrol kat. 3 skov tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kontrol kat. 3 hede	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kontrol kat. 1 skovbevokset tørvemose	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Pot. ammoniakfølsom skov på gammel skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,3
Overdrev sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1

Overdrev sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Overdrev nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2
Mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Mose syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kategori 2 natur	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Habitatnatur V	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Habitatnatur IV	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Habitatnatur III	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,1
Habitatnatur II	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Habitatnatur I	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,1

Tabel 6. naturberegninger

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor ca. 1.000 m fra anlægget er der moser og overdrev, se figur 5.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en ammoniakfølsom skov på gammel skovjordbund.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IVarter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter er ifølge Holstebro kommune

ved miljøgodkendelse i 2020 vurderet at de kunne tænkes at forekomme: småflagermus, birkemus, od-der, bæver, ulv, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø, strandtudse, grøn kølleguldsmed, vandranke og gul stenbræk.

Kommunen vurderede på det tidspunkt, at husdyrproduktionen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen⁷.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret truede arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg.

Vurdering

Der ændres ikke på bygningerne i forbindelse med nærværende miljøgodkendelse. Godkendelsen vil derfor ikke medføre at der ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger, eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter. Derfor vurderes det at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder. Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr, og uden at påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Lugtemissionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

Der er indregnet kumulation fra 1 husdyrbrug i forhold for byzone. Derudover er der ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Vesterled 48	0	FMK	101	101	306,2	Ja
 Vesterled 38	0	NY	248,8	224	857,3	Ja
 Sevel By, Sevel	1	NY	376,3	393,3	808,8	Ja

Tabel 7. Lugtgenereberegning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Ved planlægning af nye byområder ses på anbefalinger i "Håndbog om Miljø og Planlægning – bolig og erhverv i byerne" fra Miljøstyrelsen og Skov og Naturstyrelsen, 2004. Her angives anbefalede mindste afstande mellem virksomhed og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Kvægbrug er i klasse 6, hvor afstanden sættes til minimum 300 m. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et nyetableret område med samlet bebyggelse eller by, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold.

Ud fra dette kan konkluderes at byggeri beliggende i en afstand af 800 m, som byzone og samlet bebyggelse er i den konkrete sag ikke er generet væsentligt.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 1	0 m afstand	Klasse 3: Hundepensioner, kenneler og rideskoler (mindre husdyrhold) Klasse 6: Pelsdyrfarme Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus svinefarme Klasse 7: Svinefarme med erhvervsmæssigt dyrehold
Klasse 2	20 m afstand	
Klasse 3	50 m afstand	
Klasse 4	100 m afstand	
Klasse 5	150 m afstand	
Klasse 6	300 m afstand	
Klasse 7	500 m afstand	

Tabel 8. Miljøklasser (Håndbog om Miljø og planlægning)

Det fremgår ligeledes af håndbogen at de væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra foder, halm og transportere på grusvejen.

Foder består hovedsageligt af grovfoder, som med dens tørstofprocent ikke støver. Der kan forekomme meget lokale støvgener i forbindelse med håndtering af halm og indblæsning af foder.

Der er ikke andre ejendomme på grusvejen op til ejendommen som kan blive generet af støvgener.

Der forventes således ikke støvgener for de omkringboende.

Vurdering

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

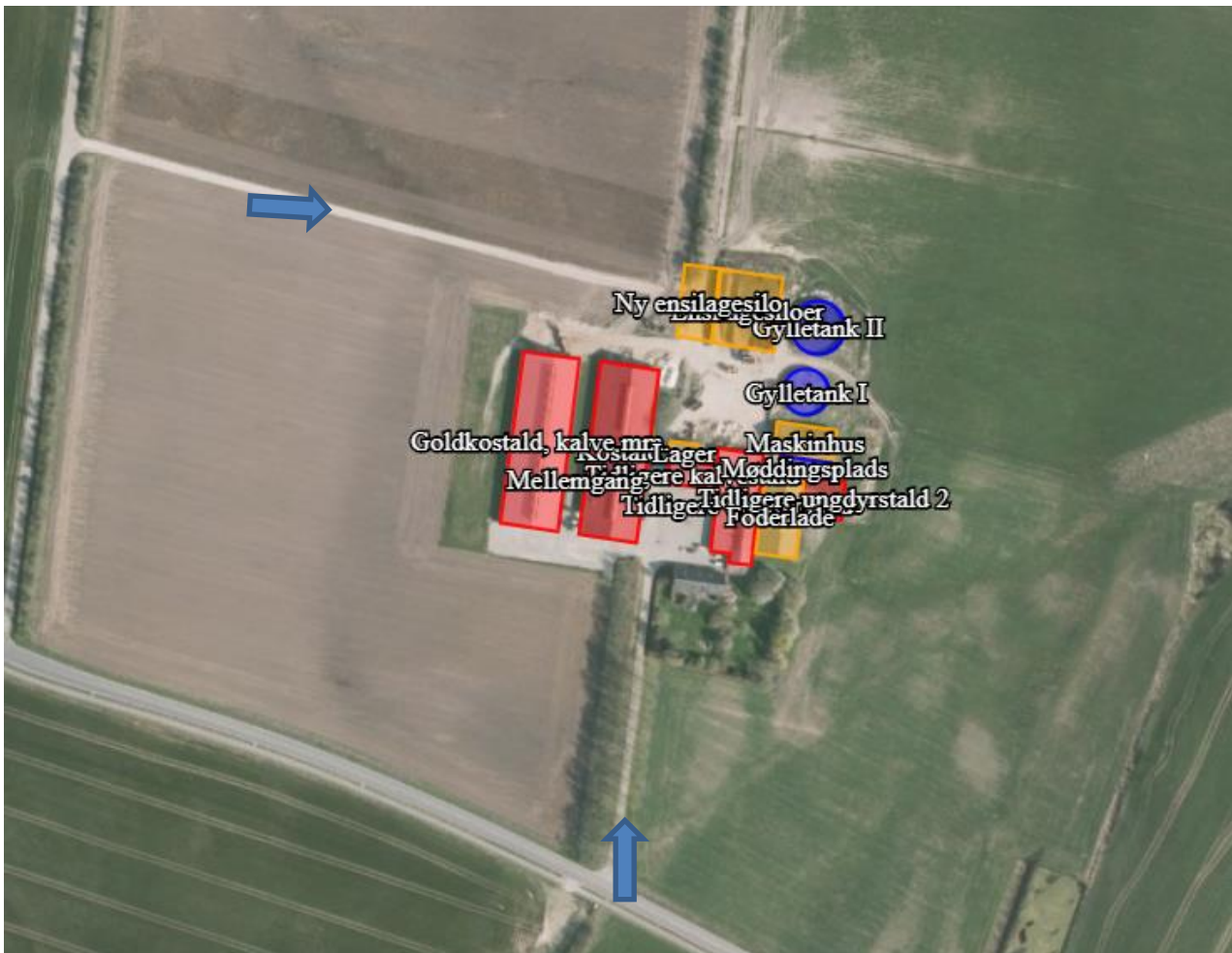
Rottebekæmpelse sker via ordning med Kiltin.

Vurdering

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der to indkørsler, der begge anvendes i forbindelse med driften. Der er ingen ejendomme tæt ved udkørslerne.

Figur 6. Til- og frakørselsforhold

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, før	Antal/år, efter	Kommentarer
Indkøbt foder	36	36	
Afhentning af mælk	183	183	
Brændstof	21	21	
Husdyrgødning	410	410	
Husdyr til/fra ejendommen	62	62	
Handelsgødning	0	0	
Grovfoder	100	100	
Døde dyr	35	35	
Affald	52	52	
Samlet antal transporter	901	901	

Tabel 9. Antal transporter til og fra ejendommen.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjkloder på kvægbruget er blanding af foder, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transportere, malkeanlæg m.v.

Alle stalde er med naturlig ventilation og dermed støjfri.

Udslusning af gylle fra stald til fortank sker løbende. Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker en gang hver uge, vha. elpumpe. Oprøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Indblæsning af foder, hvor leverancen foregår af kort varighed.

Malkeanlægget anvendes to gange dagligt. Kompressoren er placeret indendørs og kan derfor kun høres lige omkring ejendommen.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transportere i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transportere i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transportere er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transportere i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transportere i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transportere foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transportere i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkloder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af NaturErhverv. Anvendelse og

udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ske en afstrømning mod øst-nordøst. Der er grøfter øst for ejendommen samt en lille sø. Ved uheld fyldes grøft op eller laves en dæmning for at bremse gyllen. Der er dog mulighed for at samle gyllen op på et noget fladere terræn ved gylletankene, hvis det er mindre uheld.

Forslag til egenkontrol

- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.
- Der overvåges ved gyllepumpning
- Der udføres 10-årig beholderkontrol.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.**Grundvand**

Husdyrbruget ligger i område for særlig drikkevandsinteresse. Husdyrbruget ligger ikke indenfor boring-snære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde, eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde

Der er en boring på husdyrbruget, DGU nr. 65.1024 som er i brug samt to sløjfede.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer at der er minimal risiko for at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbring af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Ud fra ovenstående vurderes det at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Jordforurening

Der er ingen kendte jordforureninger på ejendommen.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det ikke at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)**Olie**

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og fyringsolie og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordisk tank på 5.900 liter fra 2019. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tanken er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene. Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner, og opbevares i tromler i maskinhuset, de er ligeledes placeret på fast bund uden afløb. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier

På ejendommen der drives økologisk, anvendes der ikke pesticider. Der anvendes rengøringsmidler til rengøring af malkeanlæg. Nødvendige rengøringsmidler bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er affald til bortskaffelse.

Medicin

Som økologisk landbrug er der meget begrænset medicin på ejendommen.

Vurdering

Det vurderes at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Holstebro Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltere, batterier eller spraydåser indsamles i serviceum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket nord for kostalden (jf. figur 3). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbi passerende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Mængden af drikkevand vil ikke stige, da der ikke ændres i antallet af dyr. Der anvendes vand fra Sevel vandværk.

Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie og træpiller. Elforbruget anvendes hovedsageligt til malkeanlæg, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring. Af energibesparende teknikker kan nævnes lavenergipærer. Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsescensor. Naturlig ventilation uden strømforbrug. Dæmpet natbelysning.

Til opvarmning af stuehus anvendes jordvarme og mælkevarmegenvindingssystem.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Ressourceforbrug

type	Forbrug før	Forbrug efter udvidelse
El, kWh	220.000	250.000
Vand, m ³	12.625	14.000
Olie, liter	39.000	50.000

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes lavenergi-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Der anvendes sensorer til at styre belysningen.
- Der anvendes jordvarme og mælkevarmegenvindingssystem til opvarmning af stuehuset.
- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.

BAT (ammoniak)

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3809	352	4160
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3809	352	4160
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 10. Bat-beregning

BAT-niveauet er fastsat som *eksisterende stald niveau med BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse* for de fleste stalde, på nær ombygningen i goldkostalden samt i dybstrøelsesafsnittet i kostalden som ikke har været registreret i foregående godkendelser.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))
Kostald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,16
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,68
Goldkostald, kalve mm.	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84
Goldkostald, kalve mm.	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84
Goldkostald, kalve mm.	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,16
Mellemgang	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,68
Udeareal	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,68

Table 11. Forudsætninger for BAT-beregning

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Ikke relevant i dette projekt.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er beliggende i område med særligt værdifuldt landbrugsområde. For at undgå at skæmme landskabet, opføres den nye stald i forlængelse af eksisterende stald, i samme farver og dimensioner og afskærmet af eksisterende bygninger og beplantning.
- Der er flydelag på gylletankene, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På ejendommen overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker). Alle gældende regler følges.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Alle alternative løsninger af placering af udeareal, vil give en dårligere løsning, da der så ikke er afskærmet af eksisterende bygninger og desuden vil placeringen give delvis læ for dyrene. Alternativet til at bygge pladsen er at unklade etableringen med deraf følgende dårligere økonomi og velfærd.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 6 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

5. Befolkningen og menneskers sundhed.
6. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
7. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
8. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
9. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
10. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.